

PM

Ärendenummer

Uppdragsnummer

Version: _

Dokumentdatum

2014-08-20

Sidor

1(8)

TRAFIKVERKET

PM F08 – 103

Inventering av kungsfiskare i Sävveåns nedre delar 2014

PM F08 – 103 Inventering av kungsfiskare 2014 v_

Upprättad av:	Anders Boström, Medins Biologi AB	2014-08-20
Granskad av:	Ulf Ericsson, Medins Biologi AB	2013-08-21

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Inledning.....	3
3	Metodik.....	3
4	Resultat och diskussion.....	3
5	Slutsatser	4
6	Referenser	4
	Bilaga 1. Grunddata och karta	5
	Avgränsning av sträckor och klassning.....	6
	Observerade fågelarter 2014.....	7
	Karta över sträckavgränsningarna 2014	8

1 Sammanfattning

Några kungsfiskare påträffades inte och således kunde inte heller någon häckning påvisas. Längs stora delar av den undersökta sträckan av Säveån erbjuder ån ett stort antal sittplatser för födosök för kungsfiskare och dessa sträckor kan bedömas som viktiga för arten åtminstone under andra tider på året än under häckningssäsongen.

2 Inledning

Inför bygget av Västlänken utförs ett antal biologiska undersökningar i vattenområden som kommer att beröras av byggnationerna. I denna rapport redovisas inventering av kungsfiskare i de nedre delarna av Säveån. Inventeringen syftade främst till att utreda förekomst av häckande kungsfiskare men också översiktligt beskriva förekomsten av lämpliga sittplatser vid födosök för denna fågelart.

3 Metodik

Inventeringen utfördes den 17-18 juni 2014 av Medins Biologi AB (Anders Boström). Undersökningsområdet sträckte sig från Jonsereds fabriker (strax nedströms sjön Aspen) ner till mynningen i Göta älv. I samband med inventeringen av kungsfiskare gjordes även en översiktlig bedömning av olika sträckors innehåll av sittplatser för födosök. Även övriga förekommande fågelarter noterades.

Inventeringen utfördes till fots i nedströms riktning. Ån följdes så nära som det var möjligt. Vid de sträckor som inte ån kunde följas togs kontakt med ån med lämpliga mellanrum varvid omgivningarna upp- och nedströms studerades med kikare både efter kungsfiskare och för att bedöma biotoperna.

Vid klassningen av en viss sträckas värde gjordes en samlad bedömning av antalet sittplatser och om dessa fanns på olika höjd och avstånd från en tänkt strandlinje vid olika vattenstånd. Även om de fanns i skyddade miljöer fria från mänsklig störning var ett viktigt kriterium vid klassningen. Som sittplatser räknades främst strukturer som uthängande trädgrenar och nedfallna träd men också byggnationer såsom kantpålar och bryggor. Indelning av sträckorna gjordes enligt följande:

- S+ stort antal möjliga sittplatser
- S måttligt antal möjliga sittplatser
- S- få eller inga möjliga sittplatser

4 Resultat och diskussion

Några kungsfiskare noterades inte i den undersökta sträckan av Säveån. Några lämpliga rasbranter som skulle kunna hysa häckande kungsfiskare hittades inte heller. Några enstaka mindre brantliknande kanter noterades, men dessa var helt beväxta med rötter och/eller inte lodräta och därmed med hög predationsrisk. De saknade dessutom insynsskydd och skyddande överhäng. Det kan dock vara mycket svårt att under vegetationssäsongen hitta små rasbranter med häckande kungsfiskare, vilkas utgrävda boplatser kan vara mycket väl dolda och dessutom ligga ett stycke ifrån själva vattnet (egen erfarenhet).

Under 2014 har kungsfiskare observerats under häckningstid på ett flertal platser främst i de södra delarna av landet (ArtDatabanken - Artportalen Svalan). Det finns dock inga rapporter från den aktuella sträckan av Säveån. Möjligtvis häckar arten uppströms området vissa år och drar sig neråt under höst och vinter. Huvuddelen av rapporterade kungsfiskare i Säveån från Jonsereds fabriker ner till mynningen under den senaste tioårsperioden är

från höst och vinter. I slutet av augusti 2004 finns en rapport om en familj som höll till nedströms Jonsnereds station, dock framgår det inte om det är känt var de har häckat.

Sträckan av Sävån från Jonsnered ned till Göta älv innehåller gott om sittplatser längs i stort sett hela sträckningen. Endast på några mindre delsträckor var antalet sittplatser begränsat (Bilaga 1).

Vid inventeringen noterades 42 andra fågelarter, varav sju kan anses vara vattenanknutna (Bilaga 1). Flera par forsärlor påträffades i de övre delarna och mindre hackspett som är rödlistad (kategori NT – Nära hotad) noterades i närheten av kyrkan i Partille (Gärdenfors 2010).

5 Slutsatser

Någon förekomst av kungsfiskare kunde inte konstateras i den undersökta delen av Sävån. Ån bedöms dock som viktig för arten åtminstone under andra tider på året beroende på en riklig förekomst av lämpliga sittplatser för födosök längs stora delar av sträckningen.

6 Referenser

Gärdenfors, U. (ed.) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010 - The red list of Swedish species. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

PM

Ärendenummer

Uppdragsnummer

Version: _

Dokumentdatum

2014-08-20

Sidor

5(8)

Bilaga 1. Grunddata och karta

Avgränsning av sträckor och klassning

Avgränsningen och klassningen har gjorts med avseende på dess innehåll av potentiella sittplatser för kungsfiskare 2014

Sträcka		SWEREF 99 12 00		Klassning
		N	E	
1	Start	6403165	160359	
	Stopp	6403160	159828	S
2	Start	6403160	159828	
	Stopp	6403018	159426	S+
3	Start	6403018	159426	
	Stopp	6403039	159185	S
4	Start	6403039	159185	
	Stopp	6403068	158993	S+
5	Start	6403068	158993	
	Stopp	6402642	158531	S
6	Start	6402642	158531	
	Stopp	6402554	158391	S-
7	Start	6402554	158391	
	Stopp	6402517	157647	S
8	Start	6402517	157647	
	Stopp	6402560	157345	S-
9	Start	6402560	157345	
	Stopp	6402314	156172	S
10	Start	6402314	156172	
	Stopp	6402212	155963	S-
11	Start	6402212	155963	
	Stopp	6401753	154387	S
12	Start	6401753	154387	
	Stopp	6401655	153447	S+
13	Start	6401655	153447	
	Stopp	6401359	151827	S
14	Start	6401359	151827	
	Stopp	6401188	151546	S+
15	Start	6401188	151546	
	Stopp	6400903	150486	S
16	Start	6400903	150486	
	Stopp	6400822	150200	S-
17	Start	6400822	150200	
	Stopp	6400193	149780	S+
18	Start	6400193	149780	
	Stopp	6400190	149465	S

S+	stort antal möjliga sittplatser
S	måttligt antal möjliga sittplatser
S-	få eller inga möjliga sittplatser

Observerade fågelarter 2014

Björktrast	Lövsångare
Blåmes	Mindre hackspett
Bofink	Nötväcka
Drillsnäppa*	Ormvråk
Entita	Ringduva
Fiskmåå*	Rödhake
Forsärla*	Skata
Gransångare	Stare
Grå flugsnappare	Stjärtmes
Gråsiska	Strandskata*
Gräsand*	Större hackspett
Grönfink	Svarthätta
Gulspurv	Svartvit flugsnappare
Gärdsmyg	Sädesärla
Hussvala	Sävspurv*
Härmsångare	Talgoxe
Kaja	Taltrast
Knipa*	Tamduva
Koltrast	Tornseglare
Kärrsångare	Trädgårdssångare
Ladusvala	Törnsångare

* anger art som anses vattenanknuten

PM

Ärendenummer

Uppdragsnummer

Version: _

Dokumentdatum

2014-08-20

Sidor

8(8)

Karta över sträckavgränsningarna 2014

